

TIDEVARVET

Ordern går vidare ur MacDonalds händer — men varit?

August Forel är död.

Ett led i frigörelse-kampen.

Open Door-konferensen är avslutad.

Dr. George L. Wulff fortsätter i artikeln, **Tyskland efter den 9 augusti,** sin granskning av det tyska läget.

Adalsstriden inför rätta.

Ljungen.

Berättelse av **Ruth Persson.**

Vad har hänt?

Den bebådade tavlan mellan tolv bluff- och tolv bananärer har gått av stapeln i Köpenhamn. Biffarna vunno med första plats, fem av de sju första voro köttlärare. Försteprestagaren gick femmilarsträcka Köpenhamn—Helsingör på 6 timmar, vilket är bra, men — vad betyder, när allt kommer omkring, en gångtvåningsseger? Grönsaker kunna vara bra änd.

Med **HARRY PERSSONS NEDERLAG** och definitiva avsked från boxaryket — han slogs helt hastigt av norkmännens Porat i ett överfullt Kostadon i söndags — här svenska folket förlorat en hjälte. Förmodligen betyder förlusten endast att hjältedyran — och också mödosamt — växlar föremål, eftersom hjältedyran är självändamål på området ifråga.

Regeringen har fastställt kvarnpriset för 1932. De gamla svenska spannmålsföreningens inköp av svensk råg och vete under juni—juli nästa år. Resp. 16,50 och 18,50 kr. per 100 kg., d. v. s. 2 à 2,50 kr. lägre än nuvarande pris. Anmärkningsvärt att ingen är nöjd! Jordbrukarna besvika, övriga förvisso om att det blir fört dyrt.

Ministerlistan i London offentliggjordes på tisdag. Den har 10 ministrar varav 4 socialdemokrater, 4 konservativa, 2 liberala. MacDonald, Snowden och Thomas är kvar från förra kabinettet, Baldwin, Lord Reading, sir Herbert Samuel ha bl. a. tillkommit. T. o. m. antalet i denna underliga regering visar den sparsamhetens anda, som drivit fram den: I England är annars 17 ministrar normalt i en regering.

Veckevardalen

Ett led i frigörelsekampen.

Från Andra Open Door-konferensen.

Det argument emot nattarbetsförbud för kvinnor, som fördes fram på Open Doors konferens vore inte nya. Vad kunde också tilläggas i denna diskussion, som förts med sådan intensitet från båda sidor. Emellertid måste man erkänna att de kända synpunkterna, framlagda med den vältalighet och den rikedom på slående exempel som konferensens talare förfogade över, återigen hade en övertygande verkan. Det påpekades hur kvinnorna drivas ut av välbetalda yrkena genom nattarbetsbestämmelserna, hur dessa verka nedpressande på lönerna, genom att göra den kvinnliga arbetskraften mindre användbar. Som skydd betraktat är förbudet förfelat. Vad har t. ex. den kvinnliga hotellhisskonduktör vunnit i hygieniska fördelar, som genom nattarbetsförbudet avskedats från sin hystjänst, och i stället, under samma förhållanden, nattliga timmar skurar trappor i samma hotell, mot betydligt lägre avlöning!

Kvinnornas utnyttjande hindras inte med arbetsförbud.

Kampen emot de kvinnliga arbetarnas ofta — och med rätta — påtalade utnyttjande i dubbelarbete såsom yrkes- och hemarbetare på en

De fem åtalena.

Justitiekanslern har på regeringens uppdrag verkställt åtal mot landshövding Stenström och landsfogde Pålman samt kapten Mesterton, löjtnant Beckman och sergeant Rask. De två förstnämnda skola ställas till ansvar för oförstånd och oskicklighet i tjänsten. För de tre militärerna vidkommande överlämnas åt rätten att avgöra om de gjort sig skyldiga till större våld än nöden kräver — nödvärns-excess. Straffen för de påtalade föreslås kunna variera från böter och suspension ända upp till avstättning och straffarbete.

I sin motivering till åtalen åberopar sig J. K. i stort sett på Adalskommissionens rapport, vilket föranlett en serie uttalanden från pressen, varierande från tillfredsställelse till starkt ogillande och uppbragthet.

Enligt Sv. Dagbladet är kärnpunkten i hela problemet den skyddsloshet, som visat sig hota samhällät när det gäller vissa samhällsfarliga kategorier, t. ex. sdet organiserade våld inom statens gränser, som stödes utifrån med både förebilder och klingande mynts.

Aftonbladet, Nya Dagligt Allehanda och flera högerståndingar med dem, opponerar mot att Adalskommissionens rapport fått bli avgörande för J. K:s motivering. Aftonbladets åtal går till J. K. t. o. m. gått längre än Adalskommissionen i sin

(Forts. 3 sid. 4.)

gång, med den tyngsta bördan för familjens vård, måste tas upp från andra sidor. I det uttalande som konferensen antog i denna fråga låg lyngolpunkten i en vädjan till Internationella arbetskonferensen, där det påpekats att ett nattarbetsförbud måste vara grundat på **arbets art och icke på arbetarnas kön** — liksom varje ordnande av nattarbete över huvud taget.

Konferensen fäste uppmärksamheten på Internationella arbetsorganisationens s larviga förarbete till Washingtonkonventionen i nattarbetsfrågan, som antogs utan att principerna för förbudet ens diskuteras, utan att någon undersökning förts angående verkningarna av förbudet och kvinnans nuvarande sociala och politiska ställning och utan att rundfrågor till vederbörliga parter skickats ut. Att konferensen krävde nattarbetskonventionens avskaffande är självklart.

Moderskapet och försvarsarbetet.

Det största problemet på föredragningslistan var tvåvelaktigt frågan om de kvinnliga arbetarnas ställning till arbetet under havandeskap och vid barnsörd. Allt ett arbetsförbud i och för sig inte utgör något skydd var man enig om. Likaså uttalandet att Open Door Internationella på intet sätt är motståndare till ett **effektigt bistånd** för kvinnan och barnet vid detta tillfälle, gärna ser underhåll i samband med barnsörd, men under verkligt gagnande och för kvinnan **oskadliga** bestämmelser. Det framhålls att alla bör

(Forts. 1 sid. 4.)

70 alnar lakansväv.

Mäniskor överraska en alltid. Det beror på att man inte kan låta bli vänta att de skola handla sammanhängande och logiskt. Ibland blir man även överraskad av sig själv. Det är då man kommer på sig med att begå handlingar som ut från ens allmänna inställning är absurda.

En sådan handling begick jag just nu, då jag påstodligt köpte 70 alnar handvävd, helinne lakansväv.

Ur humorserigt synpunkt är ingenting att anmärka på köpet. Varnas kvalitet är utsmärkt, ger god valuta för priset, och linneförädet behövs bättre på.

Men varför, varför faller jag för att köpa outslättiga lakan? Detta köp är gjort på långt sätt, i annat fall är det dumt. Och jag har faktiskt levat utan morgondag sedan förra hösten eller åtminstone sen den politiska försömringsinnetta med fastacisteras framgångar vid de tyska valen.

Det är icke nödvändigt att räkna den dåliga värdningen i politiken från just den tidpunkten. Man kan börja att räkna från mordet på Rathenau, Jaurès eller Abel. Men för mig tedde det sig emellertid så om vi när i höstas stadij närmade oss en katastrof. På de tyska valen följde avslutandet av den förberedade avrättningskommissionens arbete utan upplagd enighet, med presentation av majoritetsbeslut som icke gingo i avrättningsvalriktning. Tullfiredskonferensen blev resultatlös, den fransk-taliska striden om flottarpäriten var seglisten och ondatad, slöts och revs upp igen. De polska valen med kränkning av minoritetens frihet och rätt föribittrade förhållanden i öster. I Tyskland ökade depressionen, arbetslösheten och desperationen. Alla länder orodades av Söjvets uppträdande på den internationella marknaden, den tysk-österrikska tullunionen åstadkom en skräll, och sen kom slag i slag den tyska insolvensen, moratoriet, penningflykten och den allmänna ekonomiska jordbävningen som kom även England till därpå.

Allt tyda räckviden och betydelsen av allt detta, gör jag visserligen inga anspråk på. Men man behöver inte förstå så mycket för att komma in under den allmänna osikerheten. Jag har länge vägrat att fatta beslut och ge löften över 14 dar framåt. Ibland ha tankarna av gammal vana vandrat i förövrigt fram i tiden, men alltid ha de vänt bökarna tillbaka.

Och så går jag plötsligt och gör något sådant som detta vävök. Den naturliga mänskliga böjelsen att ordna, att handla som om man kunde besluta och beräkna har tagit ut sin rätt. Man vill helt enkelt handla som om det skulle bli god tid att i lugn och ro sitta ut lakan under blommande somrar, då många glada människor skola komma och vakna i ens gräsrum. Vem vet, kanske när man kände på den präktiga väven, att man i all hemlighet beräknade att dessa lakan skulle te sig reputeriga vid bouppetckningen.

Undersöker jag närmare min livsföring under detta år utan morgondag, så måste jag ju medge att jag hela tiden tillfött två linjer. På den ena har jag handlat som om ens liv skulle fortsätta i sina spår, som om det lödnade sig att upplofa, stora barn, samla material och skriva första sidan på en bok, betala livsförskrädd och måla om golven. Men samtidigt ha alla medborgerliga handgrep förefällt besynnerliga i stället för naturliga. Allt det vanda och förtrogena har uppljort att vara självalfva. Lika väl kunde livet vara på ett helt annat sätt, rätt upp och ner eller hastigt slut.

Min inkonsekventa lakansvöv har i och för sig icke intresse för två rader. Men den är ett litet exempel på hur man handlar i en tid som vår. Inre stora mänskiska utav åren av stora nationerna har ämsdes stora fredsprogram och stora krigsprogram, som upphylla varandra.

Vilken kamp har det inte stått i människans själ om livet skulle levas blott som en förberedelse för himmelen eller om man skulle inlätta sig på att använda och utveckla alla möjligheter under dess timiga förlopp. Jag påminner mig en gravskrift över en gammal smålandspräst. Där stod: han begynte då, då han föddes, och han begynte leva då han dog. Den som dikterade den gravskriften har överunnit spänningen genom att helt gå in för den himmelska linjen och förneka den liv.

I våra dagar är vapelsaten för rekampanelen olika mänskliga impulser förlagd till denna jord, men spänningen är kvar. Här nere, nu, handlar folks den som om de ginge mot liv, det vill säga förl, dels som om de ginge mot död, det vill säga krig. Det är inte underligt då att denna spänning reflekterar sig inom små mänskliga liv.

Devinez.

Tyskland efter den 9 augusti.

Folkmörningarna.

Vad vill man mer, frågar sig icke blott den tyske borgaren utan också utlänningarna. Vad vill man mer, eftersom nu folkmörningarna inte medförde något resultat och därigenom på sått och vis också politiskt en viss stabilitet är garanterad?

Det lyckades ej för de yttersta flygelpartierna samt Deutsche Volksparlei att sätta iscen en andra 14 september 1930. Varför? Valmännen ha blivit trötta och tro ej längre på de parlamentariska-legala metodernas botemedel.

Således: Folkmörningens resultat är ej något förtroendeovotum för den proussiska socialdemokratiska regeringen, utan ett bevis på den växande passivitet!

De politiska kombinationernas forskjuning.

Man har på alla sidor överskattat denna folkförmörningens betydelse. Den proussiska landtagen, vars upp-

lösning skulle ha beslutats med folkomröstningen, nyväljes ändå nästa år. Sammansättningen blir då i alla fall en helt annan, eftersom de flesta bergerliga partier, vilka ännu ha tillräckligt stark representation i landtagen, under tiden ha fallit sönder inom riket. Mellan idag och nästa val ligger också en hel vinter med ständigt större arbetslöshet och elände. Hela utlandet missrar sig, då det delar om en uppgörelsekap mellan demokrati och reaktion. Bloclet Brüning—Braun, om vilket då tillräckligt underrättade utländska presserepresentanter i Berlin tala, finns ej till. Men det finns i stället ett block Hindenburg—Brüning-riksrväret. Detta är den nuvarande diktaturnas maktpolitiska grundval i Tyskland. I verkligheten köpes regeringen Otto Braun i Preussen endast genom en obetad kapitalutation av socialdemokratien.

Det verkar ganska dräpligt att låsa om, huru kamraterna i folkförmörning, nationalsocialist och kom-

munist, skjuta skulden till misslyckandet på varandra. Dessa båda partier hade ju också endast varit eniga i sin fordan på *nyval*, och den socialdemokratiska pressen är minst av alla legitimerad att påstå, att det kommunistiska partiet har medverkat såsom högers bundsförvant, eftersom den själv sedan 1914 har varit reaktionens följelstegare i alla väder.

Folkförmörningens utgång är ingen seger. Om lösenordet hade varit: den proussiska statsregeringen skall ommedelbart hängas — skulle den säkert ha samlat 20 miljoner röster. Men för formell demokrati intresserar sig inte längre någon människa i Tyskland.

(Forts. 2 sid. 4.)

Villaspekulanter

Vid köp av villa i *Appeliken, Aisten, Nockby, Smetsudds*: eller annat samhälle, vänd Eder med förtroende till oss.
BALDER'S FASTIGHETSBYRÅ
Högstadgoster 10, Aisten
Telefon: Alsten 1000 & 1100

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉ:

Elin Wagnér,
Elisabeth Thom,
Ada Nilsson,
Honorine Hermelin.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin.

ANSVARIG UTVÄRARE:

Ada Nilsson.

Utkomer varje helgfri lördag.
Slussplan 1—3, 2 tr., Stockholm.
Tel. N. 48 42, 182 43.

ADVOKATER

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh.: Eva Andén,
Ledare av Sveriges Advokatsamfund
Hjerslegatan 14 (f. d. L. Vattug).
Tel. 73 75, 73 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsrätt,
Boutredning och testamenten, för-
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfäringar.

WEIMARSKA gymnastik, bad, massage.

Regentg. 28. Tel. N. 8338

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 • .. 73 37
GOTGATAN 52 • .. 333 09

CLARTÉ

Tidskrift för socialistisk politik och kultur.

Redaktion: Ernst Barany, Leif Björk, Bengt Helger, Yngve Kämppe, Arnold Ljungdahl.

Prenumerationspris 3 kr. pr. helår.

Postbox 433.

Postg. 2847, Stockholm.

TIDSKRIFTEN

QUO VADIS?

MOTTO:

Individens problem — världens problem

Nr 4 1951 innehåller bl. a.:

Felet med nutidens ungdom är . . .

Livsproblem

Det innersta i den nya tiden

Hur man svälter sig frisk

I pressbyråns kiosker. Pris 65 öre.
Årsprenumerering Kr. 6:50.

gör pengarna

dryga —

köp

kooperativt

Den 29 Aug. 1951.

Ordern går vidare

ur MacDonalds händer —
men vart?

Den andra engelska arbetarregeringen har fallit — den andra ministären MacDonald — efter 2½ års regering. Vackert så. Den första — av 1924 — blev blott 9 månader gammal. Den stupade på sin utrikespolitik, på sin oerhörda framstöt i Folkbordet hösten 1924 att gå in för Genèveprotokollets obligatoriska skiljedom och på sin ryska politik: att erkänna Rådunionen som jättberättigad stat.

Det var särskilt detta senare, som gav upphov till de bästa lögnerna och de bästa tillhyggena mot MacDonald i den rasande valkampanjen oktober 1924, som skaffade högern mer än två tredjedels majoritet och kom det ärevörda liberala partiet att sjunka till 40. Högers och arbetarpartiernas jämstyrka efter valet 1929 har ju sen dess gett detta lika liberala parti den uppmarksamma maktställningen som stungen på vägen av arbetarregeringens dyrköpta segrar.

Men vad har nu hänt?
Arbetarregeringen har stupat på en finansplan. Det är klassiskt regelrätt och riktigt att en regering stupar på sin finansplan. Denna är dock inte av vanligt slag. Det är snarast en »nödförordning», i hast tillbakapad med andledning av att en finansiell undersökningskommitté, bestående av fem av regeringens egna medlemmar, blottat ett hotande underskott i nästkommande års budget på över 100 miljoner pund sterling.

Det gäller nu att hastigt hejda den »psykologiska» verkan av detta meddelande i det engelska pundets sjunkande värde, kapitalflykt och utländska kreditors uppsägning. Det sägs också att det är *City*, bankvärd, som dikterat den nödförordning-finansplan, som huvudsakligen

bygger på nedskärning av arbetslöshetsunderstöden.

Men mot en sådan finansplan har inte den konservativa »Oppositionens» oponenter. Nej, MacDonald är färdig av sina egna.

Allt har ju hänt medan Parlamentet haft ferier. Avgörandet skedd vid regeringssammankommandet mellan sistlidna söndag och måndag. Oppositionen mot MacDonalds finansplan — med nedskärning av arbetslöshetsunderstöden till 10 % — inom hans eget kabinett anses behärskas omkring 200 röster av parlamentgruppen, d. v. s. mer än 2/3 därav.

MacDonald är störtad under förhållanden, som aldrig tillkännos förkommit under engelsk parlamentarisk historia. Och han kommer åter — dagen efter — under lika utomordentliga förhållanden: i spetsen för en regering, till lika delar sammansatt av konservativa, liberaller och — vad skall man kalla den tredje delen? Inte representerar för arbetarpartiet — möjligen för en MacDonalds-grupp därav.

Arbetarpartiet i stort, factorköringsloppet, fylkar sig kring Henderson. Sannolikt blir han arbetarpartiets, d. v. s. Oppositionens ledande i parlamentet. — Men ordförande vid avrustningskonferensen i Genève som engelsk arbetarregerings utrikesminister blir han sannolikt inte. — Dock, om utgången av det nyval, som bebidas i oktober, sedan denna »nationella samlingsministär» genomfört sitt enda ärendet, finansplanen, är svårt att profetera.

Det nättliga kabinetsammanträdet i söndags leder tanken till ett annat sådant. Det var natten mellan lördag-söndag, den 1—2 augusti 1914. MacDonald, ledare för det dittills djupt föraktade Labour Party — på 40 medlemmar — blev kallad upp i det liberala kabinettet, som skulle ombildas till en nationell samlingsministär. Han erbjöds plats som gisslan för arbetarpartiet. Men vägrade.

Han kom åter ut på gatan, i sällskap med Lloyd George, just som Big Ben, den stora klockan i parlamentshusets torn, började slå midnatt. »Hör, George», sade han, »det är ett tidevarv som går i gravens. Och de skildes.

Ett par dagar senare fick han mistroendeovett från sitt parti och avgick som ledare. Henderson blev i stället ledare och gick in i rikskabinettet — och MacDonald gick för ätta år ut i öken som en dömd och fredslös man, följt endast av en handfull veteraner ur kärntruppen I. L. P., oberoende arbetarpartiet. Men

Framtida utveckling.

Open Doors konferens i Stockholm är avslutad. En sådan församling av framstående kvinnor samlad till överläggningar och härav följande uttalande och beslut måste väcka ett stort uppsende och mana till eftertanke. Vi följa icke den del av pressen, som med nöje försöker att vifta bort det hela — här bakom döjfer sig alltid en viss fruktan. Vi la även ett bestämt avstånd från dem, som försöka att på ett mystiskt sätt biförklara sina meningssfränders deltagande och delaktighet i konferensen.

Tidevarvet har alltid gått in för allas lika rätt till arbete och lika rätt inför lagen samt lika lön för samma arbete för män och kvinnor, och varken konjunkturer eller konjunkturpolitik skall förmå oss att överge denna vår ståndpunkt. Men den tanken som nu slysselätter oss är: Hur kommer kvinnoförlorens framtida utveckling att gestalta sig?

Rösträttsförlorens arbete räckte icke längre än till dess medborgarrätten blev genomförd. Och sedan! De politiska kvinnosammanslutningarna inom de olika partierna ha — åtminstone inte ännu — kunnat övervinna bristen på självständighet och solidaritet hos oss kvinnor. Månen är fullt ut lika osjälvständiga, men av instinkt hålla de ihop mot kvinnorna, det är deras styrka. Det är den instinkten vi måste ersätta med målmedveten solidaritet. Men vi ha haft för kort tid på oss än och vi ha haft för kort tid att vaka till politiskt intresse.

Open Door har gått in för kvinnornas ekonomiska frigörelse. Den är nödvändig. Men där måste ske en samling över hela världen mellan politiskt intresserade kvinnor beredda till handling.

Vi hoppas att Open Doors nästa steg skall bli att kalla till sådan samling.

E. T.

Ti erhåller Tidevarvet

varje vecka till årets slut genom att på närmaste postkontor inläsa

Kr. 2:—
på Postgironummer 1544

TIDEVARVETS exp.
STOCKHOLM 2

Mötesplatsen.

Svenska Kvinnors Medborgarförbunds centralstyrelsete möte ägde rum i Stockholm lördagen den 22 augusti, under ordförandskap av fröken Ingeger Wälén.

Utöms föreläsningens hade mötet bl. a. ett till ställning till en del förslag om upptagande av vissa frågor till behandling inom Internationella Alliansen. Dessa frågor — samtliga av stor ekonomisk och social betydelse för kvinnorna — voro: *Former av hädvanat slaveri för kvinnorna i hemmet, Födelsekontroll, Kvinnornas ställning inom kyrkan, d. v. s. tillgången till prästintjänst och andra kyrkliga tjänster, samt stiftligen Hemmet och kvinnans förärvsarbete, eller med andra ord, kvinnornas dubbla yrka.*

I frågan om födelsekontroll hade styrelsen förvärvat dr: Gerda Kjellberg som talare. Dr: Kjellberg gav i en kort och betydande översikt de viktigaste linjerna i befolkningsfrågans utveckling ända fram till våra kristfyllda dagar. Efter det med mycket intresse ärodröps-ansprand beslut blev bestämt, att de förestående frågorna skulle i följande ordning upptagas till Internationella Alliansens vidare behandling och undersökning:

Födelsekontroll, kvinnoslaveri i hemmet, »dubbla» yrken, kvinnorna och kyrkan.

han kom åter som ledare för ett mångdubblat arbetarparti — och blev premiärminister.

Har nu återigen ett tidevarv gått i gravet? Vem har gått ut i öken, vem har framtidens förseglade orden i sin hand och vem skall komma som segrare? Har MacDonalds grilla samling historia slutat i en borgerlig samlingsministär?
En kärntrupp av I. L. P. finns fortfarande. Det hör inte Henderson. Men den är Oppositionens kärna.

Den har ett program, sedan ett par år uttryckt så: »Socialism i vår tid». Och under denna sommars innehållsrika parlamentariska semester-id har den vid sin s. k. sommarskola utformad detta program i praktiska satsar, att genomföras som en 5-darsplan! De ledande namnen äro Fenner Brockway, Maxton och Wise. Skall framtiden igenkänna dem, eller någon av dem, som bärare av sin hemliga order? Eller helt andra? Från andra zoner?

Palmgränska Samskolan.

(Grund. 1876). Kommandögatan 34, Stockholm.

Fyrklassig förberedande skola, som bereder till intride i realskolan; 5-årig realskola med realkölexamenansätt;
3-årig latin- o. realkölexamenansätt sedan 1889. Nedsatta avgifter för mindre bemädlade o. för sysskon (endast den äldste betalar bel. avgift). Obligatoriskt slöjd för alla elever i realskolan. Nästa läsår börjar med inträde: o. flyttingsprovningar den 31 august. kl. 10 f. m. Allm. utprovning den 4 sept. kl. 1 e. m.

Prospekt o. upplysningar genom undertecknad, och även ovan.
Telefoner: Exp. 715 46; rektor privat 707 09.

HENNING L. HAKANSON.

Stiftelsen Whitlockska Samskolan

Eriksbergsgatan 8 B.

Fyraårigt real- och latin-gymnasium, det senare med nyprisjärk-humanistisk lära. Elementarreal- och normalkölexamen. Fyrklassig småskola. Första klass av den sjuåriga elementarskolan (grundad på fyraårig folkskola-konkopsanläggning) upprättad i höst.
Inträdess- och flyttingsprovningar till gymnasiet och klasserna 11—8 den 28 aug. kl. 9, till klasserna 7—2 den 29 aug. kl. 9.
Utprovning den 1 sept. kl. 10 för gymnasiet och klasserna 11—8, kl. 12 för klasserna 7—2.
Klass 1 förb. börjar den 8 sept. kl. 9.30.
Mottagning från den 21 aug. kl. 11—12. Tel. Norr 636.

INGRID WARBURGO.

MATS REDIN.

Sofi Almqvists Samskola.

Nybrogatan 19.

Läroverk med studentexamen på real- och språklinje, 8-klassig folkskola med normalkölexamen, förberedande avdelning. Lärj. från folkskolans 4:de kl. emottagas.
Provningar: d. 31 aug. (endast för gym. och VI—VIII) och d. 1 sept. kl. 10. Terminen börjar d. 2 sept. kl. 12. Första förb. klass d. 15 sept. kl. 10.
Mottagning: fr. o. m. d. 19 aug. månd. omd. och fred. kl. 11—12.

Anna Schultheis' Skola.

Götgatan 26 (Repalagaregatan 15).

HÖGRE FÖLDSKOLA MED NORMALSKOLEKOMPETENS.

Anmälningar mottagas: 1) till de fyra klasserna i den förberedande avdelningen; 2) till klass 1 av den 7-åriga elementarskolegården samt 3) till klasserna II—VIII i den 8-åriga elementarskolegården.

Prövning av inträdesöskande och flyttingsförhör måndagen den 31 aug. kl. 10 f. m. Utprovning med skolans klasser utom första förberedande klassen torsdagen den 1 september: kl. 10 f. m. klasserna II—VIII; kl. 12 middag klasserna 2:a och 3:e förb.; 1 och II.

Utprovning med »börjare» fredagen den 11 september kl. 12 middag.

Mottagningar från och med den 20 augusti kl. 12—1.

ANNA BJÖRKMAN,

föreläsardiramina.

ATENEUM FÖR FLICKOR. Sveavägen 48.

Högre folkskola med normalkölexamen. Från höstterminen 1951 fyra förberedande klasser. Husmoderskurs.
Till första förberedande mottagas fortfarande anmälningar av såväl flickor som gossar.

Flickor, som med godkända betyg genomgått fyra klasser av folkskolan, mottagas efter prövning i modersmålet och matematik i första klassen av den sjuåriga flickskolegården.
Även från folkskolans sjuätte klass mottagas elever.

Den praktiska klassen är avsedd för dem, som genomgått folkskolans sjuätte klass (ev. femte klassen) och vilka på grund av lösen hållas eller större talenhet för praktiska studier än för teoretiska antingen önska avsluta sina skolestudier tidigare eller icke kunna direkt förtälla till påföljande klass.

Inträdesprovningar lördagen den 29 augusti kl. 10, flyttingsprovningar måndagen den 31 augusti kl. 10, utprovning med klasserna 4 förb., 1—8 fredagen den 1 september kl. 11, med klasserna 1—3 förb. måndagen den 7 sept. kl. 10.
Husmoderskursen börjar onsdagen den 2 september kl. 11.

Mottagning från och med den 17 augusti kl. 11—12. Tel. 3690. Postfack 3093, Stockholm 3.

August Forel.

August Forel, den store europen, sluttede den 27 juli 1931 vid nära åttiofya års ålder sitt liv. Han var en av de sällsynta människor — skriver hans levnadstecknare, dr Alexander von Muralt, i den tidning, som stod Forel själv nära. Den Ansbau — som tack vare lyckliga yttre omständigheter och tack vare en oförsörjbar viljekraft, förunnats att utveckla till rikaste blomning alla de utomordentliga gåvor, som en giv-

ningsområde. Hjärnforskning och ärtfjelldjursforskning var hans specialområde, men redan från 1880-talets början hade han fört fram som sin mening, att orsaken till sinnessjukdomar till hög procent var att söka i uppföstringsfel — såväl i bortskämning som i andra såväl i råhet och kärlekslöshet.

Han hade vidare arbetat för en ny strafflagstiftning, som tog hänsyn till alla de fall, då förbrytare

August Forel.

mind natur skänkt. Hans ädla, djupa, goda väsen, den fullständiga hägnivheten med vilken han ägnade sitt liv till det sociala arbetet skall i alla tider stå som en lysande förebild.

Det blir en gård av enkel helderlighet att i dagens strider, ställningstaganden och avgöranden erinra om August Forel — medan han ännu lever! — skrev H. L. H. i Tidevarvet för den 12 april 1930. Knappert ett och halvt år senare har detta lysande förebildliga långa arbetsliv slutnat.

Vad var då Forel? Det är inte så lätt omtala. Sedan 1879 och i många år framåt var han chefsläkare vid det stora sinnessjukhuset Bughölzli i Zürich, som han från grunden och vidare drog för dag reformerat från att ha varit «det be- ryktade helvetet Bughölzli». Samtidigt föreläste han som professor i psykiatri vid universitetet i Zürich och har därigenom utövat ett bestämmande inflytande på detta forsk-

örde behandlas och ej straffas, och han hade gjort förslag till en ny sinnessjukvårdslag.

Dessutom var han redan sin samtid erkänd främste myr-forskare. Forel har under sitt liv beskrivit över 3,500 former utoffskade myrarter och varianter. Därtill kom- mer hans psykologiska och sociala forskning i myrvärlden. Han har publicerat omkring 250 uppsatser, broschyrer och större verk om myror. Det sista, i fem band, skrivet med vänster hand av en till ett yttre brunt gubbe, är från tiden efter kriget och utgör en studie över interna- tionella och före politiska förhål- landena i myrvärlden — med ständi- ga utblickar i människovärlden.

Den orubbliga tilltro han hyste till styrkan i människornas sociala medvetande, som bara väntade på att bli väckt och värdad, tillskrev han sina myrstudier. Myrornas samhögrihetsskänka och oförvillighet för stammens gemensamma bästa uppbörde aldrig att väcka hans be- undran och ständigt ständigt av ho-

nom som en förebild för människor- na.

1887 blev Forel — då 39 år — ordförande vid den 2:a internationella antialkoholkonferensen och var sedan undantagslös närvarande, som den ledande, drivande, främsta kraften vid alla dessa kongresser, tills kriget ändrade deras tillvaro. Och dock var detta blott en liten del av den propagandaverksamhet av gigantiska mått, som han för nykter- hetsansket utövat i tal, i skrifter, i handling. Andra till Mindre Asien har hans föredragsresor sträckt sig, och Serbien har honom att tacka för begynnelsen av en nykterhetsföre- else över huvud taget.

Det är som om Forels kamp för nykterhetsansket vidlag hade blivit för de sociala stråkorna — och under dessa sista år på 80-talet berör också hans strid vid Josephine Butlers sida i anti-reglementerings- rörelsen.

Från sin läkare-vetenskap vek han dock icke. Under samma stormiga år på 80-talet tog han med djupaste intresse del i Nancy-skolans forskningar på hypnotismens område, blev själv en av samtidens skickligaste hypnotisörer och kunde vid schweiziska läkarföreningens års- möte 1888 för sina snåstant andlösas kolleger lägga fram sina märkliga erfarenheter och resultat på detta område. Hypnotismen — liksom senare psykoanalysen, som han stude- rerade alltför dess för-Preussiska tid — blev i hans hand och äskän- ning ett bland andra verktyg med uppgift att tjäna hälsans stora ändamål, men klart såg han också dess begränsning.

År 1904 bestod sig Forel, efter in- gående rådgörande med sin hustru, att utarbeta en omfattande och all- müdforsöklig framtilltänning «den sexuella frågan». Året därpå utkom hans 600 sidor djupa verk Den sexuella frågan. Den översattes så- gott som omedelbart på 16 språk och har i hundratusentals exemplar spretts över världen. Till största de- len är den en anatomisk-fysiologisk redogörelse. Men den har också ställning till med sexuallivet sam- höriga etiska och sociala frågor: om

Forels bokämärke: Arbeta övervinna allt.

synnd och skuld, om äktenskap, dubbelmoral, prostitution och spenni- deaktenskap, om kvinnofrågan, kvinnorättigheter och fördelen av att alla barn bär sitt mors namn, om barnbegränsning och sterilisering,

Ljungen.

Av Ruth Persson.

(Forts fr föreg nr.)

Fårädrarna emottåg inför varandra, att han var kinkigare, än vad flickan varit. Men så var också så mycket blonare, urskuldade modern honom.

Hon vände tillmodigt bilden i familje- bilden och andra illustrerade böcker, medan hon berättade och sökte förstå- liden är honom de långa vinterträ, där han visserligen kunde gå, men ännu inte följa system ut. Och hon visade honom på föremålet därute. På människorna och på djuren. Och på träden, som stod där och sänkade med de nakna ar- marna. Och på snöflingorna. Och på molnen, som drog fram högt, högt uppe där de små änglar varren bodde hos gud. Och hon sjöng:

»Däruppe det är ingen natt
och ingen gråt och smärta.»

Hon sjöng det ut mening. Endast emedan det föll henne så in. Men i tonen kom klängen av silvret i den kamp mellan och hon redde förde för hon och hon. Och det fängslade. Gång på gång bad han henne taga sin den. Och i halvtimmar kunde han bli stående till betraktad av de drivande molnflögerna.

»Om vi är snälla få vi en dag gå och leka med barnen som du däruppe», sade han en sommardag, då system och han stod och betraktade en storr ullig sky, som kom glidande.

Systemet hade inget minne av någon utläggning varken av något änglar eller någon himmelska ting. Men hon fönn in- genting mårvärldigt i att det fanns barn däruppe. Regnet kom på därifrån, och liksom haglet och snön. Det var endast det, att brodern hade fått vetenskap om något, som hon inte hade haft en aning om. Brodern, som var också så glad, då till skulle ses efter och hjälps! Det hade aldrig hänt henne förr. Och vem var männen barnen, som bodde däruppe. Vad hette deras far?

Jäsa, Gud. Då var det ingen av man- nerna, som brukade komma för att ta- rof hennes egen far av värdarna.

om fattigdomens och det mekaniska livets skulda i sexuallivets förgiftning etc. etc.

Från Forels verksamhet under krigs- och efterkrigsåren faller min- ningen en serie av protester, framför- med hela tyggen av hans per- sonlighet och drapande framställ- ningskonst; protest mot behand- lingen av krigsänstvågare, mot in- dragning av pacifistisk litteratur, mot kränkningar av asylrätten, mot utrotningen av det armenska folket under ställtjänande från Turkiets bundsförvanter.

Forels ögon hade sedan flera år inte klart kunnat urskilja hans livs små vänner, myrorna. Han hade också, utan orolande och sentimentalit, lämnat sin myrsamling, den största i världen, till naturhistoriska museet i Bern. Men över hans liv stå rindade, med gälltallit djupskrift av sanning och verklighet, de enkla myr-orden: Allt övervinnes genom arbete.

Men det fanns en annan, som hon lagt märke till. En som hon inte kunde nam- pe på. Kanhända var det han. Hon sporde:

»Kör han med två svarta hästar?»
»Kan han brodern aldrig tänkt i detta sammanhang. Men han hade sett illustrationen av Tor och hans bockar. Och bestämde hade man den gången be- rättat något om Gud. Han svarade:
»Nej, med bockarna.»

Och flickan stod där häpen. Hon visste inte om något annat slaps bok till sig själv. Men så frösod hon. Brodern var ju så liten. Den där Gud var ingen av mamman. Han var bara en av de stora pojkar, som lekte att han var det. Kanhända hon ändå kunde honom.

Hur ser han ut, frågade hon.
Brodern funderade. Och så började han förklara.
»Man kan inte se honom», sade han. «Han är där. Och han är där. Och där. Och överallt är han. Men man kan inte se honom.»

Då skrattade flickan, ty nu begrep hon. Brodern hade sådana lustiga be- nämningar på saker och ting. Det han kallade Gud var detta smygiga, som ta- deren kallade storm. Det hade hon ju själv vetat att det fanns bland molnen. «Det var inte sådant som du.» Och så på.
»Och överallt är han. Men man kan inte se honom.»

Då skrattade flickan, ty nu begrep hon. Brodern hade sådana lustiga be- nämningar på saker och ting. Det han kallade Gud var detta smygiga, som ta- deren kallade storm. Det hade hon ju själv vetat att det fanns bland molnen. «Det var inte sådant som du.» Och så på.
»Och överallt är han. Men man kan inte se honom.»

Hon skrattade flickan, ty nu begrep hon. Brodern hade sådana lustiga be- nämningar på saker och ting. Det han kallade Gud var detta smygiga, som ta- deren kallade storm. Det hade hon ju själv vetat att det fanns bland molnen. «Det var inte sådant som du.» Och så på.
»Och överallt är han. Men man kan inte se honom.»

Hon skrattade flickan, ty nu begrep hon. Brodern hade sådana lustiga be- nämningar på saker och ting. Det han kallade Gud var detta smygiga, som ta- deren kallade storm. Det hade hon ju själv vetat att det fanns bland molnen. «Det var inte sådant som du.» Och så på.
»Och överallt är han. Men man kan inte se honom.»

V I S T Å T I L L T J Ä N S T

Ateljé myran
Modeskola
Biblioteksgatan 12, 4 tr., hits
Telefon 94 36

Kursur på långre eller kortare tid i alla slags sömnad. Korsar börjar den 1:a septem- ber.

En trött husmor
stärker och lindrar
den Jämnadsmitteln **IDOZAN**
Söder i Göttern. utesluten på 30. 71 i alla ap- teker.

BRYGGERIER
Måltidsrickrat
- Det bästa

Pröva det! Begär det hos Eder varu- leverantör, eller ring KUNGHOLMS BRYGGERIET
Kb. 69 12 - Automatl. 50 69 12.

F.A.R.G. OGH SJUKVÅRDSAFFÄR
C. H. Gustafssons Färghandel
Hornsgratan 100 (hållplats Ringvägen)
Söder 318 63 - Söder 148 45.

Stor sortering i sjukvårdsartiklar.
- Filialer:
Folkungsgatan 140 - Erstagatan 23
Brännkyrkagatan 96.

FORGYLLERI
Ph. Kjellberg
Förgylleri och Ramvekstad.
Norra Smedjegatan 34. Tel. N. 18 57.
Ombyggnad och reparation av
sittval Ramar och Möbel.
Inramningar. Handskarna, påtjänade
ramar. - Billiga utställningsramar.

HOTELL

Hotell o. Pensionat Esplanaden
Blanchengatan 5, Stockholm.
Öppettid: Natt 312 52 Lokalitet.
FREDRIKSHOV'S PENNINGAT
Friedrichsgratan 10, Tel. 339 61, 731 34

**Hälsögården pensionat, Skärstå-
der 318 63 - Söder 148 45.**
Modern, tränga rum. - Billiga priser.
FR ANNA FAHLSTROM

Luchs Reklamhoffe

MASKINMÄRKNING

Har Ni märkt?
Maskinmärke, hållöm, pläster, rimp, knapphåll, stopning och fällning av duktyger utföres väl.

Ellis **MADONNA** HÅRSMÅLINGSBOLAG.
F. R. H. Skopsteget Hållomsgatan
14 Hållomsgatan, Skärståder. Tel. N. 1798.

SKYLtar och SKYLtISTALL

SKYLtar alla slag. **Ljusstreklamer.**
Moderns Klyststoklamer.
Butiksinredningar, Skyltställ.
A. B. Svenska Reklam- & Skyltfabriken
Allagatan 5, Stockholm. Tel. N. 33445

TRIKÅAFFÄR

TRIKÅBODEN
ELLA ANDERSSON
7 BORGARSTÄRGATAN 7
Tel. N. 389 38

Trikåandsläder, Sydbörs, Slumpor,
Handskar, Vantar m. m.

URMAKERI OCH OPTIKER

Vid köp av Ur
Vänd Eder alltid till en ansvarig lackman.
Firma TELLANDER
Tel. 67 28 VANADISPLÅN 1 Tel. 67 28
Nygaveld, 2:a våningen.

SLIPERI

KNUT SUNDRSTRÖMS SLIPERI
ODENGATAN 36. Tel. N:orr 22062

Utför alla slags slings.
Förenning emottages. Reparationer av
ulls och nycklar m. m.
Arbetet utföres noga och till billiga priser.

TAPETSERARE

Omstoppning av möbler
och madrasser, mattläggning
utföres väl och billigt.
H. R. JOHNSON, Diöbelagatan 21
Telefon 31 05

Gymna
Tidevarvets
annonsörer!

Z. E. A.
ZETTERGRÖNS ELEKTR. AFFÄR
Bjergsgrändsgatan 105 - vid Fredsgatan
Tel. Vasa 186 58

Allt för det elektriska - Dämsugare
och golvbövar utnyttas.
RADIO - FOTO - GRAMMO-
FONER - SKIVOR

Ett led i frigörelsekampen.

(Forts. fr. sid. 1).
dor, som påläggas arbetsgivaren i samband med arbetskransens moderskap, i själva verket drabba kvinnorna själva, genom att göra dem mindre värdifulle, mera besvärliga och dyrbara som arbetskraft.

Vem skall bestämma ledighetens längd?

De olika synpunkter, som föredrades under förhandlingarna gång gällde egentligen olika grader av skärpa i kravet på kvinnornas rätt att själva avgöra.

Som ett exempel på vilka opraktiska bestämmelser kvinnorna kunna vara tvungna att underkasta sig nämndes, att vissa statsanställda i Danmark rö tvungade att ta ledigt från arbetet 3 månader före nedkomsten. Under denna tid få de öppbara halva lönen. Undantag kunna dock medgivs efter särskild prövning, vilket lämnar stort utrymme för godtycke.

De vidlyftiga uttalanden, som förelagts konferensen i moderskapsfrågan skola — liksom övriga resolutioner — ännu en gång justeras med avseende på formuleringen och överlämnades till resp. kommittéer för slutlig utformning.

Kvinnornas egna fackföreningar.

Det förekom vidare diskussion om kvinnornas ställning till fackföreningarna och om önskvärdheten av särskilda fackföreningar för kvinnor. Här uttalande konferensen att endast sådana fackföreningar, som begära full likhet för kvinnorna ifråga om anställningsvillkor, löner och arbetsförhållanden i övrigt, kunna vara kvinnorna till nytta. Emellertid rödes sig diskussionen mest om sådana fackföreningar som läkares och lära-

res. Den brännande frågan om industriarbeternas möjligheter att göra sig hörda inom sina organisationsberördes endast flyktigt. Bland dem som yttrade sig där var emellertid en dansk underrättelsesarbeterska, som påpekade hur svårt kvinnorna ännu ha att hävda sig bland männen, eftersom »de kan mer än vi». Hon berättade vidare att de danska kvinnliga fackföreningarna kämpat som lejon mot särårlagshittningen — och som vi vet, också lyckats hindra den.

Open Door inför allmänheten.

Ett till trängsel fyllt offentligt Möte var på onsdagen anordnat på Läkareallskapet lokal. Det gav en belysande sannaupfattning av konferensens arbete. Vältaligt och med stor framåtanda lade talarna, Macmillan, de Craenc, Le Suer, Abbott, Westergaard och Baer, fram Open Doors programpunkter. I modernskapstrågan talade den svenska representanten dr. Andreen-Svedberg, som särskilt framhöll det rena arbetsförhållanden ofliräcklighet som skydd.

Open Door internationals alla konferens avslutades på fredagen med en kraftigt vädjan om uppslutning kring arbetet av alla intresserade.

Söndag på Fogelstad.

Ett femtiotal av konferensdeltagarna hade på söndagen hörsammat fröken Tamms inbjudan till ett besök på Fogelstad, där också Medborgarskolan besågs. Det var med stort intresse som gästerna tog del av den redogörelse för skolans arbetsätt, som rektor Hermelin lämnade i sitt välkomstal, och om uttryckte sin förtjusning över anordningarna. Intresset sträckte sig också i högsta grad till gårdens sevärdheter, där deltagarna hängivna sig åt beskådande av ladugård, svinhus

och trädgård och där naturligtvis de kvinnliga ladugårdsförmännen väckte deras stora glädje.

Pressröret: Är de låga kvinnolönerna en naturlag?

På måndagen tog sedan sommar-skolan i Siguna sin början. Under tiden avlyssnas i den svenska pressen ekot av denna förhandlingsvecka omkring aktuella ekonomiska-sociala problem. Social-Demokratens kvinnoscen anför de kända skölen mot rörelsen: att dess förklarar är överklassdamer utan praktisk erfarenhet, och med arbetet som något slags tidförvirr, ett påstående som knappast håller streck. — Samma argument användas i Östergötlands Folkblad, som också förbiser Open Doors inställning till varje åtgärd som verkligen fungerar som ett skydd. Det är synbarligen en fast förvisning om att kvinnorna för alla tider skola vara bundna vid låga löner och dubbel arbete, som dikterar exempelvis följande:
»Att låta en kvinna i tungt och hälsosamt industriellt arbete bli helt beroende av arbetsgivarens godtycke exempelvis vid förestående barnsörd kunde uppenbarligen lätt leda till de mest ödesdigra konsekvenser, och det skulle i realiteten innebära att samhället fransade sig allt ansvar för mödrarna och barnen — ett återfall alltså i gammalt barbari, i gammal okultur.»

En triumferande makt.

Men, — det kan gå på samma sätt med Open-Door-rörelsen (som med rösträttsrörelsen, vilken till sist blev en segrande och triumferande makt), skriver Arbetarbladet. »Open-Door-rörelsen som egentligen ingenting annat är än ett nytt led i historien om kvinnornas frigörelsekamp.»

C. H.

Tyskland efter den 9 augusti.

(Forts. fr. sid. 1).

Sänt levnadsstandard är oundviklig.

Vad vill man mer? Danat-banken har med ståtligt understöd öppnat sina kassor; staten har hjälpt Dresdner-banker; bankholidays ha upphört; banker och sparkassar ha återtagit sina utbetalningar; riks-bankdiskontot har sänkts med 10 procent. Dessa fakta och folkomröstningens s. k. framgång ha skymt bligen, så att ingen ser att den ekonomiska situationen återigen försämrats.

Det är det gamla kretsloppet:
1) Skatterna inbetalas ej i den utsträckning som det hade spåts på papperet; det första halvåret 1931 medförde ett avsevärt underskott; under juli månad har det knapp betalats några skatter alls; den andra hälften av 1931 kommer att försvära ett vida större underskott än första halvåret.

2) Socialpolitiken kommer endast att bedrivas i den omfattning, som den sista nödförordningen fastställ. Men arbetslösheten ökas starkare än man hade trott. När Institut für Konjunkturforschung i sin sista redogörelse uppskattade arbetslöshets-siffran denna vinter till 5-6 miljoner, gjordes beräkningen under den förutsättning att det ej skulle in-träffa någon vidare försämring. Under tiden har penning- och kredit-krisen inträffat, vars verkningar på arbetsmarknaden först komma att visa sig under den närmaste tiden. Redan därigenom blir arbetslösheten större denna vinter; vi måste räkna med minst 6-7 miljoner.

Det tyska folkets fiertal drabbas av detta. Ej blott proletariatet, utan också, i ständigt växande utsträckning medelklassen, som utgör två femtedelar av befolkningen. Man behöver inte vara profet för att för-utsäga att levnadsstandarden för 90 procent av befolkningen kommer att ytterligare försämrans inom den närmaste tiden.

Den »nationella självhjälps» väg.

Men denna väg är det svårare än förr att besöka Frankrike eller Young-börderna för eländet. Yr försämringsinträffar just inom be-lägningsfriheten.
En enda utväg återstår för regeringens Brünung och dess medhjälpare inom industrien och näringslivet: den »nationella självhjälps» väg. Hur denna nationella självhjälps ser ut, ha vi redan sett.

Regeringen Brünung sanerar med mycken storslagning bankernas bankrut. Fort och riktigt. 300 miljoner för Garantie-Bank. Man lånar 45 miljoner att industrien, som är gåldenär till Danat-Bank, och som samtidigt skall stöja den.

De fem åtalen.

(Forts. fr. sid. 1.)

uppfattning om att upplöppsgatig-eten före tag vid demonstrationerna, och finner det märkvärdigt att den militär, som av samhället beordrats att skydda samhället, kan anses ha gjort sig skyldig till nödvärnsexcess.

Dagens Nyheter skänker J. K. sitt blösen för hans hållning som enbart åklagare, icke domare. Den socialdemokratiska pressen är nöjd i sk. Åtalen ör ågnade att lugna det allmänna rättsmedvetandet och man hoppas att inbet överstående skall ske.

Rättegång är utsatt till den 9 september.

Naturligtvis kan understödspolitik till kapitalaktens förmån ej försägg utan offer. Det är självrklar, vem som måste bringa dessa offer.

Vart ledes det svältande tyska folket?

Den växande arbetslöshetsiffran, påskyndat samtidigt den kommunala självförvaltningens död. Yr efterom antalet understödda, med understöd direkt från staten relativt avtaga, ökas samtidigt deras siffror, så att riksdagen av städerna. Så hotas vi ändera av bankrut, eftersom de ej understödas tillräckligt av staten.

Det började hos kommunerna. Länderna komma snart att uppleva detsamma. Men efteråt kommer nedskrivandet av de mindre kommunala ämbetsmannalönerna, avskrivandet av anslagen till välfärdsgarantiser; uppsägning av lärare; skolklassernas sammanpressande; sänkning av kommunalarbetslöshetslönen och slutligen överlättande av det kommunala kapitalet (gas, vatten, elektricitetsverk) till privata. Det kommer inte att bli mycket kvar av den kommunala självförvaltningen.

Andra etappen: Skatteröfönjningar i riket och pantsättning av sådana skatteaktörer som kunna göras till föremål för monopol, d. v. s. tobak, bennin, lotterier.

Tredje etappen: Lindring av alla bördor som ännu hindra det »skapande kapitalets» räntabilitet; således lönesänkning; reduktion av bidragen till socialförsäkringarna etc.
Detta är den väg man kommer att gå under väpnad medverkan av de stora ledare i näringslivet, vilka gärna ställa sig till rikregeringens förfogande såsom skattkunniga rådgivare — med en anhällan att deras namn om möjligt ej komma att nämnas offentligt.

Ny kris och ny nödförordning.

Men innan det kommer så långt som till den oundvikliga ytterligare nödförordningen, genomgår Tyskland ännu en kris, då allt kommer att balansera på knivspetsen. Brünung måste slåta övrigt; således alltid låta överkrasa sig av händelserna. Den härskande klassens tecken är att den riktigt förutsätter den kommande ekonomiska utvecklingen och för-diskontar den genom sina politiska åtgärder. Den härskande klassens undersågning betecknas därigenom, att den ej längre förmar att rätt förstå de kommande ekonomiska utvecklingarna, och därför ej förvägar kan bestämma sina politiska åtgärder.

Under detta tecken regerar dik-tatorn Brünung det svältande tyska folket.

George L. Wolff.
(Eftertryck förbjödes.)

kört. Så fort, så fort så. Och så hade han visst blivit rådd. Trodde hon. För så fort, som hon kunde röra, vågade hon, som var så liten, inte lika.
»Men moderns grepp om armen blev endast fastare. Det var varken henne eller Bergs mening att barnen skulle få lära sig sig fram med undanflykter.
»Seså, bara! Tala nu om hur det gick till», sade hon.
»Och flickan började fundera. Ty nu gällde det att kunna förklara sin.
»Det var visst boken», försökte hon. Men det gjorde ingen verkan. Modern såg mistrogn ut.
»Boken», sade hon. »Här finns ju ingen bok!» Och så vände hon sig till pojken.
»Skrämdon du dig», frågade hon. Det var inte riktigt så. Men han orkade inte mer, än klämma armarna hårdare om hennes hals och snyfta: »Ja».
Flickan sökte protester. Men modern flände sett från fönstret vad hon sett.

»Om du vill vara så god, att vara snäll vid din lille brors», sade hon och tog ett fast tag i hennes timningar. »Annars skall jag missan lära dig.» Och så vände hon tillbaka med pojken på armen.
»Flickan såg efter dem.
»Jag gjorde det inte», skrek hon till. Och ännu en gång. »Jag gjorde det inte.» Sedan fick hon sly på grisen. Sprang fäst honom och slog följde med honom nedt uppfartsvägen.
När brodern någon timme senare vaknade och åter kom ut till henne, hade hon byggjt sig en by i grusgåben på gårdsplanen. Hon hade glömt sin vrede.
»Titta, så fint jag gjort det», sade hon. Men när han försågt brukade sig ned hos henne, mindes hon och tillade fiendtligt:
»Det är mitt.»
»Ja», svarade han mjukt. Och hon förklarade ännu fiendtligare:
»Det som är mitt får du inte röra. För du ljuger.»

»Titta!», sade han. Och reste på sig och tog ett litet skutt.
»Titta!», sade då också hon och gjorde ett hopp över hela sin pålygnning. »Och titta», fortsatte hon glatt och hoppade vidare här och där gårdsplanen.
Brodern såg efter henne. »Hva var stygge. Hon hade skrämt honom så att han blivit rädd och gråtit.
Men så vågade han göra med henne. Och han tryckte föne långsamt ned över en av hennes gårdar och såg hur den krossades under trycket.
Plötsligt mindes han sin skräck. Stack i väg uppför kökstrappan och slog igen dörren efter sig.
»Gömmer du dig, sade modern.
Ja, det var ju bara, som han lekte att han gömde sig. Om system kom efter skulle han rusa mot henne och säga: »Bah.» Då skulle hon kanhända också bli rädd. Och skrika. — Eller var det så att all flickor inte kunde bli rädda. Hon sade själv nej.

Föräldrarna tänkte på att egnehämslät net var förtärlat, och att odlingslänet snart också skulle vara det.
De tänkte därpå under arbetet. Och de tänkte därpå under måltiderna. Om kvällarna, när de lade sig, och om morgnarna, när de stego upp. Och ju mera de tänkte därpå, ju tydligare stod det för dem, att de denna gången inte skulle få någon möjlighet, att komma ut med ossamlingssummans förvarken det ena eller det andra. Någon gång under bösten eller förväntans kunde de vänta ut-mätning och exekutiv auktion.
Ty till utmätning och exekutiv auktion skulle det gå om sättningssumman in-te kunde ankaffas. Berg hade svarit vid själen att hans fall skulle lämna spår efter sig i handlingarna. Sin skulle han byta in sig vid Bobber och låta till nöd-hjälpsarbetena, om ingenting annat ykte sig.

(Forts. i nästa n.r.)

Bland tidevarvets mest anlitade boktryckerier står **Zetterlund & Thelanders** fortfarande bland de främsta

Radikal prispolitik, kort leverans tid och gediget utförande garanteras våra kunder.

SKEPSBRON 40 • STOCKHOLM
Telefon: Norr 311 80 (5 linjer)

TIDEVARVET

REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningstid 10—12.

EXPEDITION:
Telefon 182 43.
Kontorstad kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m. Postgård 15 44.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.—, kvartal kr. 1.50. Lösnummer 15 öre.

ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1931
Zetterlund & Thelanders Boktryckeri-A.-B.